

Вакцинація: сучасні тенденції

Рекомендаційний список літератури

Цілими десятиліттями тривають суперечки щодо впливу щеплень на організм людини. Одні впевнені, що імунізація захищає від небезпечних захворювань. Інші переконані, що вакцинація тільки шкодить. Сенс вакцинації полягає в створенні штучного імунітету в людини до певних інфекційних хвороб шляхом введення вакцини, що є дієвим способом масової профілактики інфекційних захворювань. Вакцина – це розчин ослаблених або мертвих мікробів, які при введенні в організм запускають імунно-захисну реакцію організму проти інфекції.

Рекомендаційний список літератури вміщує статті, присвячені темі вакцинації, які знаходяться у фонді бібліотеки ВНМУ ім. М. І. Пирогова. Відбір літератури зроблено за останні чотири роки. У межах кожної рубрики бібліографічні описи розміщено в хронологічному порядку. Рекомендаційний список літератури розрахований на викладачів, студентів та практикуючих лікарів.

Вакцинація проти віспи

Запобігти гострому вірусному захворюванню можна лише через щеплення.

Вірус, «принесенный ветром» // Фармацевт. практик. – 2016. – № 6. – С. 30.

Вірус ветряной оспы характеризуется высокой контагиозностью. Восприимчивость к этой болезни достигает 100 %. Вероятно, поэтому она получила название «ветрянка» – казалось, что ее может вызвать легчайшее дуновение ветерка.

Кривомаз Т. Долгое прощание с оспой / Т. Кривомаз // Фармацевт. практик. – 2017. – № 4. – С. 20–21.

Єдинственным вирусом, над котрым медицине удалось одержать полноценную победу, является вирус натуральной оспы. Какие уроки можно извлечь из истории противостояния человека и оспы?

Незгода І. І. Вітряна віспа у дітей / І. І. Незгода, Л. І. Левицька // Інфекц. хвороби. – 2017. – № 1. – С. 60–70.

Вакцинація проти грипу

Особливість вакцини проти грипу полягає в її профілактичному, а не в лікувальному ефекті. Щеплення допомагає мобілізувати захисні сили організму в боротьбі з інфекцією.

Вакцинація против гриппа – безопасный способ защиты беременных и новорожденных от последствий инфекции / М. П. Костинов [и др.] // Рос. вестн. акушера-гинеколога. – 2015. – Т. 15, № 5. – С. 69–74.

Вакцинація против гриппа пациентов с сахарным диабетом 1-го типа / А. А. Тарасова [и др.] // Актуальная инфектология. – 2015. – № 1. – С. 74–77.

Вакцинопрофілактика сезонного гриппа у больных с сердечно-сосудистыми заболеваниями. Аспекти трехлетнего наблюдения: охват вакцинацией и оценка ее безопасности / Е. В. Платонова [и др.] // Профілакт. медицина. – 2015. – Т. 18, № 6. – С. 13–19.

Оценка клинико-лабораторных показателей у беременных, вакцинированных против гриппа / О. Ф. Серова [и др.] // Рос. вестн. акушера-гинеколога. – 2015. – Т. 15, № 2. – С. 75–79.

Грип: огляд сучасних вітчизняних рекомендацій // Мистецтво лікування. – 2016. – № 1/2. – С. 44–47.

Иванова Н. Н. Липосомальная антигриппозная вакцина : эксперимент. исследование) / Н. Н. Иванова, А. Ю. Волянский

// Дерматологія та венерологія. – 2016. – № 4. – С. 80–84.

Вакцина проти грипу рятує життя дітей: що сказати батькам, які сумніваються // Клініч. імунологія. Алергологія. Інфектологія. – 2017. – № 5. – С. 34.

Нове дослідження Центру контролю і профілактики захворювань – перше, яке показало, що вакцинація проти грипу знижує ризик смерті дітей від грипу та його ускладнень. Дослідження підтверджує рекомендацію Консультативної комісії CDC з практики імунізації та Американської академії педіатрії про те, що всі діти віком від 6 міс повинні бути вакциновані проти сезонного грипу кожного року.

Концепція локальної етіологічно адекватної вакцинації проти респіраторних вірусів та грипу / Д. І. Заболотний [та ін.] // Журн. вушних, носових і горлових хвороб. – 2017. – № 3. – С. 38–39.

Самбур М. Б. Експериментальне дослідження модулюючого впливу імуотропних препаратів різного походження на ефективність вакцинації антигенами вірусу грипа / М. Б. Самбур, О. Ф. Мельников // Журн. вушних, носових і горлових хвороб. – 2017. – № 3. – С. 92.

Экспериментальное и клинико-иммунологическое обоснование применения фитопрепаратов для усиления противогриппозной вакцинации / О. Ф. Мельников [и др.] // Журн. вушних, носових і горлових хвороб. – 2017. – № 5. – С. 69–70.

Вакцинація від грипу – сучасний стан проблеми / О. В. Ониськова [та ін.] // Сімейна медицина. – 2018. – № 4. – С. 28–31.

Ученые: вакцинация против гриппа способствует росту выживаемости пациентов с сердечной недостаточностью // Мед. аспекты здоровья мужчины. – 2018. – № 4. – С. 49.

Ежегодная вакцинация, вакцинация в начале эпидсезона (с сентября по октябрь) и увеличение общего количества прививок привели к более значительному снижению риска смерти по сравнению с вакцинациями, проводимыми нерегулярно. Однако ввиду того, что данное исследование было наблюдательным, ученые заявляют о необходимости дальнейших рандомизированных контролируемых испытаний для подтверждения полученных результатов.

Ученые: вакцинация против гриппа способствует росту выживаемости пациентов с сердечной недостаточностью // Мед. аспекти здоров'я жінки. – 2018. – № 7/8. – С. 32.

По данным экспертов из Копенгагенского университета, ежегодная прививка против гриппа приводит к лучшим показателям уровня выживаемости среди людей с сердечной недостаточностью.

П'ять міфів про грип та вакцинацію // Клініч. імунологія. Алергологія. Інфектологія. – 2019. – № 1. – С. 11–13.

Зазвичай ми кажемо, що не пізно вакцинуватися, навіть якщо ви не були щеплені до грудня чи січня. Доти, доки у вашій громаді циркулює грип, доцільно зробити щеплення. В даній роботі наведено п'ять найпоширеніших міфів про грип та вакцини проти грипу.

Вакцинація проти дифтерії та коклюшу

*Імунітет проти цієї хвороб зберігається близько 10 років.
Тому необхідна ревакцинація.*

Клинико-эпидемиологические особенности коклюша у детей в условиях неполного охвата вакцинацией / А. И. Бобровицкая [и др.] // Актуальная инфектология. – 2015. – № 1. – С. 61–66.

Клинико-эпидемиологическая характеристика коклюша у детей в условиях массовой иммунизации / Я. Богвилене [и др.] // Врач. – 2015. – № 2. – С. 69–72.

Паньков А. С. Клинико-эпидемиологические особенности коклюша у детей, не получивших вакцинацию / А. С. Паньков, Н. Б. Денисюк, О. В. Кайкова // Актуальная инфектология. – 2015. – № 4. – С. 110.

Вивчення специфічної активності експериментальних зразків комплексних протидифтерійних кандидат-вакцин / І. В. Єлисеєва [та ін.] // Одеський мед. журн. – 2016. – № 6. – С. 16–21.

Бактерия, которая покушается на самое дорогое // Фармацевт практик. – 2017. – № 9. – С. 28–30.

По оценкам ВОЗ, в мире от коклюша ежегодно умирают около 60 тыс. непривитых детей. Большинство смертельных исходов зарегистрировано в развивающихся странах, однако бактерия не знает границ, поэтому проблема профилактики коклюша актуальна во всем мире.

Вакцинація проти кору

Дві дози вакцини КПК захищають від кору, краснухи і паротиту на усе життя. Ревакцинація не потрібна.

Прогнозирование специфического гуморального иммунного ответа на основании исходных параметров иммунного статуса детей, привитых против кори, краснухи и эпидемического паротита / А. П. Топтыгина [и др.] // Иммунология. – 2015. – Т. 36, № 1. – С. 22–29.

Три предиктора поддержания защитного уровня АТ через 1 год после прививки для вирусов эпидемического паротита и два предиктора для вирусов кори определены методами многомерного корреляционного анализа. Оценка качества предсказания продемонстрировала высокий уровень значимости ($p < 0,05$). Предложен алгоритм предсказания качества специфического иммунного ответа для принятия решения о тактике проведения прививок против вирусов кори и краснухи.

Іщук І. С. Вакцинація проти кору як ефективна профілактика виникнення захворювання / І. С. Іщук, І. О. Стецюк // Інфекц. хвороби. – 2018. – № 3. – С. 57–61.

В Україні та світі охоплення щепленнями проти кору недостатнє, що є причиною спалахів недуги. Для ефективної профілактики повинна бути кореляція між 1 та 2 дозами вакцини проти кору. Лише спільні дії громадськості, фахівців охорони здоров'я при належній фінансовій підтримці можуть забезпечити формування якісного проведення профілактичних щеплень та, відповідно, покращення здоров'я населення.

Зайцева Т. А. Лечение нейропатии лицевого нерва вследствие перенесенной кори / Т. А. Зайцева, О. А. Борисенко, П. П. Зайцев // НейроNEWS. – 2019. – № 5. – С. 31–33.

Корь-острая высококонтагиозная вирусная инфекционная болезнь с воздушнокапельным механизмом передачи, которая до конца XX в. считалась регулируемым детским заболеванием. В частности, как самостоятельная болезнь корь была открыта еще в XVIII в. итальянским ученым Борспери. Именно в тот период, из-завысокой заболеваемости и смертности, она являлась самой опасной болезнью детей и называлась «детской чумой». Эффективная иммунопрофилактика и положительный результат первых лет вакцинации привели к неоправданному оптимизму.

Підходи до лікування дітей з хронічною ВЕБ-інфекцією для посилення ефективності імунної відповіді на вакцинацію проти кору / А. Ю. Волянський [та ін.] // Клініч. імунологія. Алергологія. Інфектологія. – 2019. – № 2. – С. 70.

Мета роботи – порівняти ефективність вакцинації проти кору дітей з хронічною вірус Ебштейна–Барр (ВЕБ) інфекцією (ХВЕБІ) на тлі комплексної передвакцинальної терапії з дітьми, яким лікування не проводили.

Вакцинація проти туберкульозу

*У 1921 р. двоє французьких учених Кальметт і Герен створили єдину на сьогодні протитуберкульозну вакцину. Назву вона одержала від їхніх імен – *Bacillum Calmette Gutrin*, а в українській транскрипції – БЦЖ.*

Аксенова В. А. О противотуберкулезной вакцинации новорожденных в современных условиях: значение и проблемы / В. А. Аксенова, Т. А. Севостьянова // Рос. вестн. перинатологии и педиатрии. – 2015. – Т. 60, № 1. – С. 100–103.

Мушкин А. Ю. Туберкулезный спондилит у детей: сравнительный анализ двух бактериологических клинических когорт / А. Ю. Мушкин, Д. Б. Маламашин, В. А. Голубев // Туберкулез и болезни легких. – 2015. – № 8. – С. 15–20.

Приходько А. М. Марк Клебанов – історія одного життя : до 90-річчя проведення першої в Україні вакцинації проти туберкульозу / А. М. Приходько // Theoria. Укр. мед. вісн. – 2015. – № 5. – С. 62–64.

Севостьянова Т. А. Диагностика и лечение осложнений вакцинации БЦЖ / Т. А. Севостьянова, О. К. Кисилевич, А. Н. Юсубова // Педиатрия. – 2015. – Т. 94, № 4. – С. 78–82.

Чинники ризику розвитку ускладнень БЦЖ-вакцинацій / І. Д. Дужий [и др.] // Туберкульоз, легеневі хвороби, ВІЛ-інфекція. – 2015. – № 4. – С. 37–41.

Шаповал В. Як захистити дітей від туберкульозу? / В. Шаповал, М. Тихоліз // СЕС. Профілакт. медицина. – 2016. – № 1/2. – С. 21–24.

Кричущим недоліком в організації профілактики туберкульозу серед дітей на сьогодні є несвоєчасність імунізації. За останні роки зростає кількість дітей, які не вакциновані при народженні та тих, які не ревакциновані проти туберкульозу у 7 років.

Штам вакцини БЦЖ як чинник розвитку післявакцинальних ускладнень / І. Д. Дужий [и др.] // Лікар. справа. Врачеб. дело. – 2016. – № 3/4. – С. 33–39.

Календар профілактичних щеплень // Клініч. імунологія. Алергологія. Інфектологія. – 2018. – № 5. – С. 32–33.

Щепленню для профілактики туберкульозу підлягають усі новонароджені діти, що не мають до цього протипоказань. Вакцинація проводиться на третю-п'яту добу життя дитини.

Демецька О. Вакцинація: захист від інфекції та його перевірка / О. Демецька // Фармацевт. практик. – 2019. – № 6. – С. 14–16.

Вакцинація: історія та сьогодення

Запеклі дискусії навколо вакцинації – «щепити чи не щепити?» відбуваються ще від того моменту, коли з'явилися перші її спроби.

Федяк І. О. Аналіз захворюваності на вакцинокеровані інфекції у різних країнах світу / І. О. Федяк, І. П. Білик, І. І. Іванюлик // Здобутки клініч. і експеримент. медицини. – 2015. – № 1. – С. 122–128.

К клінічeskим испытанням готують вакцину от слабоумия // Фармацевт. практик. – 2016. – № 9. – С. 14.

Ученые из США и Австралии разработали вакцину, которая, возможно, поможет предотвращать или даже излечивать болезнь Альцгеймера и ряд других заболеваний, сопровождающихся слабоумием. Клинические испытания нового средства начнутся в ближайшие два-три года. Если исследования пройдут успешно, вакцина совершит настоящую революцию.

Чорний Ф. Окремі питання історії та епідеміології сказу / Ф. Чорний // СЕС. Профілакт. медицина. – 2016. – № 3. – С. 11–12.

Вакцина для щеплень в 30-х роках минулого століття виготовлялась безпосередньо Пастерівською станцією і тільки в окремих випадках

поступала з Одеської станції. Розподіл осіб, які звертались за антирабичною допомогою в Єлисаветградському (Зінов'євському) повіті (нині Кіровоградська область), був приблизно такий: половина отримувала щеплення безпосередньо в стаціонарі, другій половині надавали допомогу амбулаторно.

Епідеміологія гострого середнього отиту в період після впровадження кон'югованої пневмококової вакцини // Клініч. імунологія. Алергологія. Інфектологія. – 2017. – № 5. – С. 35.

Комплексне лікування стафілококових піодермій із застосуванням автовакцини / Р. В. Куцик [та ін.] // Укр. журн. дерматології, венерології, косметології. – 2017. – № 4. – С. 94–95.

Міжнародний консенсус (ICON): алергічні реакції на вакцини. Коментарі до українського перекладу Міжнародного консенсусу «Алергічні реакції» // Дит. лікар. – 2017. – № 2. – С. 40–57.

Міжнародний консенсус заповнює наявний дефіцит документів, що регламентують надання медичної допомоги дорослим та дітям, які мають реакції гіперчутливості до вакцин, стабілізаторів консервантів та інших допоміжних речовин, що входять до їх складу. Консенсус стосується лікарів усіх спеціальностей, які стикаються з процесом вакцинації. Вивченню цього документа мають передувати певні коментарі щодо термінології, визначень та гармонізації з діючими національними керівними документами.

Одне щеплення – одна ін'єкція // Фармацевт. практик. – 2017. – № 11. – С. 43.

В США розробили технологію, за допомогою якої кожне профілактичне щеплення можна буде зробити шляхом однієї ін'єкції, тобто без ревакцинації. Насправді ревакцинації будуть здійснюватися, але все, що для них необхідно, одразу міститиметься в єдиній ін'єкції.

Перспектива застосування вакцинотерапії в онкоотоларингології

/ В. В. Паламарчук [та ін.] // Журн. вушних, носових і горлових хвороб. – 2017. – № 3. – С. 84.

Порівняння ефективності різних режимів застосування ксеногенної протипухлинної вакцини на моделях метастатичного пухлинного росту / Н. І. Федосова [та ін.] // Онкологія. – 2017. – Т. 19, № 2. – С. 145–150.

Рибалкін М. В. Методологія створення вакцини проти кандидозу / М. В. Рибалкін // Соц. фармація в охороні здоров'я. – 2017. – Т. 3, № 2. – С. 17–23.

Сергиенко Е. И. Хронические воспалительные заболевания кишечника и вирусные инфекции / Е. И. Сергиенко // Сучас. гастроентерологія. – 2017. – № 6. – С. 73–78.

Вирусные инфекции представляют значительную проблему при лечении больных хроническими воспалительными заболеваниями кишечника (ХВЗК). Пациенты с ХВЗК не получают плановых профилактических прививок в такой мере, как другие пациенты общей медицинской практики. Улучшение тактики ведения ХВЗК предусматривает контроль воспалительной активности заболевания препаратами базисной терапии и профилактику вирусных инфекций. Освещены рекомендации относительно проведения вакцинации против гриппа и герпетической инфекции больным ХВЗК, особенно тем, кто получает лечение иммуносупрессивными препаратами.

Демецкая А. Вакцины будущего / А. Демецкая // Фармацевт. практик. – 2018. – № 11. – С. 12–13.

С момента первой в мире вакцинации против натуральной оспы (1796 г.) ученые не перестают работать над созданием эффективных и безопасных вакцинных препаратов. В настоящее время разрабатываются универсальные вакцины не только против вируса иммунодефицита человека и острых респираторных заболеваний, но и артериальной гипертензии и др.

Дослідження стану клітинного складу та імуноглобулінового спектру ротоглоткового секрету після застосування мукозальних вакцин у хворих на хронічний тонзиліт та пацієнтів після тонзилектомії / Д. І. Заболотний [та ін.] // Журн. вушних, носових і горлових хвороб. – 2018. – № 4. – С. 29–34.

Ефективність імунної відповіді при застосуванні аутологічної вакцини на основі дендритних клітин у хворих на недрібноклітинний рак легені / О. І. Горбач [та ін.] // Онкологія. – 2018. – Т. 20, № 2. – С. 141.

Клініко-епідеміологічні паралелі: охоплення вакцинацією проти «Поліо» – випадки гострих в'ялих паралічів у дітей / О. В. Усачова [та ін.] // Современ. педиатрия. – 2018. – № 4. – С. 49–54.

Снегірьов П. Наука – практиці: проблеми вакцинації, стратегії розвитку оториноларингології / П. Снегірьов // Укр. мед. часопис. – 2018. – № 1. – С. 31–38.

Вакцинопрофілактика

Забезпечення права на охорону здоров'я є однією із сучасних проблем із-за неоднозначного ставлення до складової частини цього права, а саме – імунопрофілактики населення.

Абатуров О. Є. Ставлення медичних працівників до імунопрофілактики й ефективність проведення ними санітарно-просвітницької роботи з питань активної імунізації серед населення / О. Є. Абатуров, О. В. Седунова, О. О. Агафонова // Здоровье ребенка. – 2015. – № 1. – С. 65–68.

Брико Н. И. Обеспечение безопасности иммунизации – один из основных критериев качества вакцинопрофилактики / Н. И. Брико // Лечащий Врач. – 2015. – № 7. – С. 74–79.

Карпова Е. П. Иммунопрофилактика инфекций верхнего отдела респираторного тракта у часто болеющих детей / Е. П. Карпова, А. Л. Заплатников, Д. А. Тулупов // Вестн. Оториноларингологии. – 2015. – № 5. – С. 80–84.

Микшис Н. И. Современные тенденции в конструировании рекомбинантных вакцин для специфической профилактики чумы / Н. И. Микшис, О. М. Кудрявцева, В. В. Кутырев // Журн. микробиологии, эпидемиологии и иммунобиологии. – 2015. – № 3. – С. 116–126.

Лист Міністерства освіти і науки України, Міністерства охорони здоров'я України щодо вирішення окремих питань про зарахування до дошкільних і загальноосвітніх навчальних закладів дітей, у яких відсутні обов'язкові профілактичні щеплення (29.09.2014 № 1/9-500, № 04.01.16/28103) // Мед. право. – 2016. – № 2. – С. 143–144.

Маврутенков В. В. Вакцинопрофілактика: досягнення, проблеми і перспективи розвитку / В. В. Маврутенков, Г. О. Ревенко // Мед. перспективи. – 2016. – Т. 21, № 3. – С. 56–60.

Поліомієліт: святкувати перемогу зарано // Фармацевт. практик. – 2016. – № 2. – С. 10.

У 50-х рр. ХХ століття в Європейському регіоні паралітичну форму поліомієліту щорічно діагностували у 25–30 тис. дітей. Завдяки масовій вакцинації дітей в усьому світі в більшості країн хворобу ліквідовано, але виявилось, що святкувати перемогу ще зарано...

Охват иммунизацией // Therapia. Укр. мед. вісн. – 2016. – № 11. – С. 67–68.

Вакцинація: співпраця кожної людини для забезпечення спільного блага // Фармацевт. практик. – 2017. – № 10. – С. 32–33.

Вакцинопрофілактика визнана одним з найуспішніших і економічно ефективних заходів з усіх існуючих на сьогодні в галузі суспільної

охорони здоров'я. Втім важко знайти медичну тему, яка б породила серед населення стільки спекуляцій та суперечок. Розглянемо кілька розповсюджених міфів про доцільність вакцинації та її наслідки, а також з'ясуємо, в яких випадках вона справді протипоказана.

Макаров С. Ю. Тимомегалія – тень прошлого в клинической практике настоящего? / С. Ю. Макаров, А. В. Капилов, О. И. Макарова // Клініч. імунологія. Алергологія. Інфектологія. – 2017. – № 7/8. – С. 20–24.

В последние годы в лечебно-профилактических учреждениях Украины все чаще озвучиваются рекомендации, согласно которым перед вакцинацией детей первого года жизни необходимо проводить ультразвуковое исследование вилочковой железы. При этом отсутствуют какие-либо официальные документы, предписывающие такую необходимость.

Писанко В. М. Ефективність застосування препарату Респіброн з метою імунопрофілактики хронічних та рецидивних риносинуситів у дітей / В. М. Писанко // Современ. педиатрия. – 2017. – № 4. – С. 22–28.

Бухановська Т. Закінчення циклу занять освітнього проекту «Вакцинація в практиці сімейного лікаря» / Т. Бухановська // Б-ка сімейного лікаря та сімейної медсестри. – 2018. – № 3. – С. 38.

Загальновідомо, що проведення масових програм імунізації є одним із найбільш дієвих інструментів із первинної профілактики інфекційних захворювань. Забезпечення регулярного проведення вакцинації – є ефективним засобом контролю над керованими інфекціями як у національному, так і в глобальному масштабах.

Вакцинний Саміт 2018 // Клініч. імунологія. Алергологія. Інфектологія. – 2018. – № 8. – С. 34–35.

Від запобігання окремим захворюванням – до покращення здоров'я всього суспільства (9 листопада 2018 р., Київ) в рамках науково-

практичної конференції «Питання імунології в педіатрії» відбувся сателітний симпозіум «Вакцинний Саміт 2018» з міжнародною участю, присвячений актуальним питанням вакцинації та удосконалення профілактичної роботи у боротьбі з інфекційними захворюваннями.

Від попередження захворювань – до покращання здоров'я всього суспільства // Фармацевт. практик. – 2018. – № 11. – С. 20–21.

9 листопада 2018 р. у Києві проходила науково-практична конференція «Питання імунології в педіатрії», в рамках якої відбувся сателітний симпозіум «Вакцинний саміт-2018», присвячений актуальним питанням вакцинації та удосконалення профілактичної роботи у боротьбі з інфекційними захворюваннями.

Кожан Н. Вакцинація. Календар профілактичних щеплень / Н. Кожан // Б-ка сімейного лікаря та сімейної медсестри. – 2018. – № 1. – С. 56–62.

За даними Європейського регіонального бюро Всесвітньої організації охорони здоров'я, планова імунізація проти поліомієліту, правцю, дифтерії, кашлюку, кору та епідемічного паротиту щорічно спасає життя та здоров'я 3 млн. дітей у світі.

Наш спільний захист – вакцинація : тема резолюції Круглого столу // Клініч. імунологія. Алергологія. Інфектологія. – 2018. – № 5. – С. 5.

Круглий стіл відбувся в рамках Всесвітнього тижня імунізації, IX Міжнародного медичного форуму та заходів, присвячених святкуванню 25-річчя заснування НАМН України. Учасники обговорили стан імунопрофілактики в Україні за останні роки, епідемічну ситуацію з вакциноконтрольованих інфекцій, зокрема тенденції захворюваності серед дітей і дорослих, та визначили необхідні дії для забезпечення епідемічного благополуччя в державі.

Федяк І. О. Фокус на вакцинацію: погляд лікарів та батьків : аналіз фармацевт. забезпечення імунопрофілактики керованих дит. бактер. інфекцій / І. О. Федяк, І. П. Білик, Г. Б. Матейко // Фармацевт. часопис. – 2018. – № 1. – С. 139–151.

Наш спільний захист: вакцини працюють! // Фармацевт. практик. – 2019. – № 5. – С. 1.

«Наш спільний захист: вакцини працюють!» Під таким гаслом проходив цього року Всесвітній тиждень імунізації. ВООЗ наголошує на тому, що кожен може стати героєм вакцинації, зробивши свій посильний внесок у популяризацію імунізації і створення колективного імунітету в суспільстві.

Про затвердження Методики розрахунку потреби в медичних імунобіологічних препаратах (вакцинах) та медичних виробих, які використовуються для профілактичних щеплень, та Порядку визначення потреби в медичних імунобіологічних препаратах (вакцинах) та медичних виробих, які використовуються для профілактичних щеплень : наказ М-ва охорони здоров'я України № 948 від 18.05.2018 р. // Зб. нормат.-директ. док. з охорони здоров'я. – 2018. – № 7. – С. 86–96.

Про порядок проведення профілактичних щеплень в Україні та контроль якості й обігу медичних імунобіологічних препаратів : наказ М-ва охорони здоров'я України № 595 від 16.09.2011 року // Зб. нормат.-директ. док. з охорони здоров'я. – 2018. – № 8. – С. 10–35.

<https://bit.ly/2mbuX97>

*Список підготувала Біловус Г. А.,
завідувач сектору наукової бібліографії*